
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ І ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Артем ЧОРНИЙ

Одним з пріоритетних завдань, які стоять перед нашою державою та суспільством, є проблема протидії корупції, а саме пошук ефективних правових й організаційних механізмів, здатних її обмежити. Це питання на загальнодержавному рівні визнано одним з основних та вимагає реалізації дієвої політики протидії у вищезазначеній сфері. Однією з ключових загроз національній безпеці на сучасному етапі є корупція у секторі безпеки. Корумпованість людей у погонах підриває рівень довіри населення до силового блоку України в цілому, загрожує фундаментальним принципам функціонування держави в сучасному світі, загрожує безпеці її громадян та якісному забезпеченню демократичного самоврядування та сприяє посиленню вразливості держави із середини від впливу потенційної небезпеки. Показовим є досвід низки європейських держав щодо ефективної протидії у цій сфері. Для цих країн перелік корупційних злочинів є досить типовим: корупційні схеми щодо працевлаштування, шахрайство щодо обігу державних коштів, незаконне заволодіння державним майном у результаті зловживання службовим становищем, захоплення земельних ділянок, упередженість під час проведення тендерних закупівель, одержання посадовцями хабарів тощо.

У Німеччині державна політика у сфері боротьби з корупцією ґрунтується у напрямі знищення фінансової бази злочинних угруповань, шляхом створенням відповідного правового базису з метою недопущення відмивання “брудних” грошей та проведення конфіскації майна. Для усіх категорій державних службовців передбачена відповідальність за не-

правомірність дій під час виконання покладених повноважень. Державний службовець зобов'язаний доповідати про усі протиправні діяння, які йому стали відомі, насамперед щодо корупційних виявів. Максимально удосконалено нормативно-правову базу щодо отримання подарунків (дозволяється отримувати на суму до 10 євро) [1]. Румунія характеризується найагресивнішою політикою у сфері боротьби з корупцією. У країні створено Національний антикорупційний директорат, до повноважень якого належить виявлення та розслідування корупційних правопорушень. Законодавство надає можливість щодо перевірки спадку особи, яку підозрюють у корупційних виявах, у разі доведення яких майно підлягає обов'язковій конфіскації. Польща випереджає Україну в антикорупційному рейтингу аж на 100 позицій. У Польщі боротьба з корупцією включає три інституції: Агенція внутрішньої безпеки, Центральне антикорупційне бюро та Центральне слідче бюро поліції. Ці структури займаються корупційними злочинами вищих посадових осіб, зловживанням у сфері податків, перевіркою майнових декларацій перших осіб держави, публічних осіб, їх близьких родичів. Законодавець гарантує правовий захист тому громадянину, який повідомляє щодо відомих йому корупційних зловживань відповідні структури [2].

Проведений аналіз міжнародних нормативно-правових актів у сфері боротьби з корупцією, юридичної практики провідних європейських країн дозволяє зазначити основні принципи щодо протидії корупції: професіоналізм і високий патріотизм керівників відповідної ланки; невідворотність покарань щодо корупційних дій; вільний доступ з боку громадських організацій до процесу прийняття управлінських рішень відповідними структурами; посилений контроль держави щодо діяльності вищих посадових осіб (публічне оприлюднення майнових декларацій); профілактика скоєння ко-

рупційних правопорушень; комплексний підхід під час оцінки корупційних ризиків тощо.

Список використаних джерел

1. Підбережник Н. Антикорупційна політика в країнах Західної Європи: досвід для України : збірник наукових праць. Київ, 2013. Вип. 37. С. 123–132.

2. Трепак В. М. Міжнародний досвід запровадження системи заходів антикорупційної спрямованості. Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. Київ, 2015. № 2(10). С. 233–246.